

BM ORSZÁGOS KATASZTRÓFAVÉDELMI
FŐIGAZGATÓSÁG

A BM ORSZÁGOS KATASZTRÓFAVÉDELMI FŐIGAZGATÓ

25/2013. számú

I N T É Z K E D É S E

**a Katasztrófavédelmi Műveleti Szolgálat,
valamint a Katasztrófavédelmi Mobil Labor
tevékenységének szabályozásáról**

Budapest, 2013. 05. 14 -n

A katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény 23. § (2) bekezdése és (4) bekezdés f) pontja, valamint a tűz elleni védekezésről, a műszaki mentésről és a tűzoltóságról szóló 1996. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Ttv.) 24/A. § e) pontja alapján a Katasztrófavédelmi Műveleti Szolgálat (a továbbiakban: KMSZ), valamint a Katasztrófavédelmi Mobil Labor (a továbbiakban: KML) tevékenységének szabályozása érdekében kiadom az alábbi

intézkedést:

I. Általános rendelkezések

1. Az intézkedés hatálya a BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóságra (a továbbiakban: BM OKF), területi, területi jogállású és helyi szerveire (továbbiakban együtt: hivatásos katasztrófavédelmi szervek), valamint az önkormányzati és a létesítményi tűzoltóságokra, valamint ezek érintett személyi állományára terjed ki.
2. A hivatásos katasztrófavédelmi szerveknek területi illetékességgel, hatáskörrel rendelkező készenléti jellegű szolgálatot kell működtetniük (KMSZ), amely a megyei (fővárosi) főigazgatási osztály szervezeti egysége. A szolgálat egységes ellátása és az intézkedésben foglaltak végrehajtása érdekében a KMSZ Működési Szabályzatát jelen intézkedés 1. számú melléklete tartalmazza.
3. A hivatásos katasztrófavédelmi szerveknek területi illetékességgel, hatáskörrel rendelkező készenléti jellegű szolgálatot kell működtetniük (KML), amely a megyei (fővárosi) iparbiztonsági főfelügyelőség szervezeti egysége. A szolgálat egységes ellátása és az intézkedésben foglaltak végrehajtása érdekében a KML Működési Szabályzatát jelen intézkedés 2. számú melléklete tartalmazza.
4. A KMSZ, valamint a KML feladatait a tűzoltóság tűzoltási és műszaki mentési tevékenységének általános szabályairól szóló 39/2011. (XI. 15.) BM rendelet, a mindenkor hatályos BM OKF Tűzoltás-taktikai Szakutasításáról szóló, a BM OKF Műszaki Mentési Műveleti Szakutasításáról szóló, a Katasztrófavédelmi Műveleti Szabályzat kiadásáról szóló és a katasztrófavédelem központi, területi és helyi szerveit

536-5/14 4/2013.

érintő iparbiztonsági, polgári védelmi és tűzmegeelőzési hatósági és szakhatósági tevékenység végzéséről szóló BM OKF főigazgatói intézkedések, valamint jelen intézkedés mellékleteként kiadott Működési Szabályzat alapján végezze.

II. KMSZ rendeltetése, feladatai

5. A káresemény helyszínén a beavatkozó állomány biztonságosabb beavatkozását felügyeli és ellenőrzi. A beavatkozás biztonságával kapcsolatban tapasztalt hiányosság esetén azonnal intézkedik annak elhárítására.
6. A KMSZ káreseti tevékenységén keresztül teremti meg a hivatali munkarendben dolgozó irányítói és koordinatív feladatokat ellátók és a készenléti jellegű szolgálatban operatív feladatokat végzők közötti, valós idejű kapcsolatot.
7. Egységes elvek szerint történő hatékony, eredményes és biztonságos kárelhárítást végez, illetve azt követeli meg a kárelhárítás szervezetében tevékenykedőktől.
8. A káresemény során a KMSZ elsődleges feladata a tűzoltás-vezetésre jogosult vezetők irányítással összefüggő önálló tevékenységének segítése, szükség esetén a káreset irányításának átvétele.
9. Katasztrófa esetén a KMSZ helyszínre érkező állománya azonnal megkezdí a katasztrófa felszámolásának irányítását.
10. A KMSZ folyamatosan figyelemmel kíséri az illetékességi területén történt tűzoltói beavatkozásokat.
11. Értékeli a jogszabályokban, belső szabályozókban foglaltak végrehajthatóságát, az alkalmazott tűzoltási és műszaki mentési terv, tűzriadó terv, műveleti terv megfelelőségét.
12. Hasznosítható tapasztalatait jelentés formájában – a szolgálati út betartásával – felterjeszti a megyei tűzoltósági főfelügyelőnek.
13. A KMSZ folyamatosan figyelemmel kíséri a biztonságos beavatkozáshoz szükséges személyi, tárgyi feltételek meglétét. Különös figyelmet fordít a veszélyes vegyi anyagok jelenlétében, valamint a mélyből vagy magasból történő mentéssel kapcsolatos beavatkozásokra.
14. Gyűjti az adatokat az egyéni védőeszközök használatával, beválásukkal, esetleges hiányosságaikkal, sérülésükkel kapcsolatban. Tűzoltó súlyos, életveszélyes sérülése esetén a körülményeket és a tapasztalatait jelentésben rögzíti.
15. Szervezi a tűzoltási, műszaki-mentési szituációs gyakorlatokat, a nem általa szervezett és nem a részvételével zajló gyakorlatok végrehajtását ellenőrzi.
16. Vezetési törzsgyakorlatok, tűzoltási gyakorlatok, katasztrófa-felszámolási együttműködési gyakorlatok megszervezésében, lebonyolításában, koordinálásában, végrehajtásának ellenőrzésében, értékelésében működik közre.
17. Félévente a KMSZ működési területén található tűzoltóságok mindhárom szolgálati csoportjánál legalább egy alkalommal az alábbi ellenőrzéseket hajtja végre és azokat értékeli:
  - 17.1. hivatali munkaidő után ellenőrzi a készenléti szolgálat ellátást,
  - 17.2. gyakorlatot ellenőriz,
  - 17.3. kiképzési foglalkozás ellenőrzést végez (alaki, elméleti, szerelési, tűzoltótechnika kezelői, sportfoglalkozás, stb.),
  - 17.4. váltás ellenőrzést végez.

18. Nagy kiterjedésű, bonyolult nagy erőket igénylő káresetek során a KMSZ részt vesz a vezetési törzs megszervezésében és irányításában.
19. A KMSZ információt gyűjt a káreset helyszínére vonatkozóan, hogy az szerepel-e az iparbiztonság nyilvántartásában, illetve rendelkezésre állnak-e védelmi tervek. Amennyiben szükséges, a katasztrófavédelmi igazgatóság iparbiztonsági főfelügyelőjét tájékoztatja.
20. Kéménytűz és szén-monoxid-szivárgással összefüggő káreseményt követően végzi a helyszíni ellenőrzést.
21. Végzi a káreseti helyszíni szemlét. Szükség esetén megteszi a hatáskörébe tartozó intézkedéseket. Ideiglenes intézkedésről szóló végzést közli az ügyféllel, valamint a joghatósággal és a hatáskörrel rendelkező illetékes hatósággal.
22. Tűzvédelmi-, iparbiztonsági-, polgári védelmi, hatósági eseti bejárásokon, ellenőrzéseken, adatgyűjtésekben vesz részt.
23. Végzi a szakmai anyagok véleményezését, készítését, oktatását. Előadásokat, prezentációkat készít, a készenléti állomány napi képzésében részt vesz. Továbbképzéseken, ifjúság és lakosságfelkészítéseken vesz részt, előadásokat tart.
24. Részt vesz a katasztrófavédelmi műveletek elemzésében, értékelést készít a KMSZ tevékenységéről, valamint azzal összefüggésben fejlesztési javaslatokat tesz.
25. A tevékenységről a beérkezését követő 2 órán belül elvégzi az adatok rögzítését a megfelelő elektronikus adatlapok kitöltésével.
26. A rádiópróbát a KMSZ kijelölt gépkocsivezetője hajtja végre a megyei/fővárosi műveletirányítással a váltás idején, de legkésőbb minden nap 09⁰⁰-ig.
27. A KMSZ részére a főügyeleti osztályvezető a megyei főfelügyelők, a hatósági osztályvezető szakterületükre vonatkozó javaslataik figyelembevételével és a megyei igazgató-helyettes jóváhagyásával, a tárgyhónapot megelőző hónap 25-ig havi munkatervet készít, melyet a BM OKF Központi Főügyeleti Főosztályára a tárgyhónapot megelőző hónap 28-ig felterjeszt. A havi munkaterv-mintát a 3. számú melléklet tartalmazza.

III. KMSZ tagjaival szemben támasztott követelmények

28. Szakmai követelmények (kivéve fővárosi KMSZ gépjárművezetői):
  - 28.1. A hivatásos katasztrófavédelmi szerveknél, a tűzoltóságoknál, valamint az ez irányú szakágazatban foglalkoztatottak szakmai képesítési követelményeiről és szakmai képzéseiről a hivatásos katasztrófavédelmi szerveknél, a tűzoltóságoknál, valamint az ez irányú szakágazatban foglalkoztatottak szakmai képesítési követelményeiről és szakmai képzéseiről szóló jogszabályban meghatározott tűzvédelmi szakmai felsőfokú végzettség.
  - 28.2. Tűzoltásvezetői jogosultság.
  - 28.3. Legalább 2 év tűzoltásvezetői beosztásban eltöltött idő.
  - 28.4. „B” kategóriás jogosítvány (kivéve fővárosi KMSZ).
  - 28.5. PÁV-1. kategóriás vizsga a megkülönböztető jelzés használatához (kivéve fővárosi KMSZ).
29. Egészségügyi követelmények:

A KMSZ tagjainak az egyes rendvédelmi szervek hivatásos állományú tagjai egészségi, pszichikai és fizikai alkalmasságáról, közalkalmazottai és köztisztviselői munkaköri

egészségi alkalmasságáról, a szolgálat-, illetve keresőképtelenség megállapításáról, valamint az egészségügyi alapeljárásról szóló jogszabályban előírt I. kategóriának megfelelő egészségügyi alkalmassággal kell rendelkezniük. Az egészségügyi alkalmassági vizsgálat költségeit a megyei/fővárosi katasztrófavédelmi igazgatóságok (a továbbiakban katasztrófavédelmi igazgatóságok) viselik.

IV. KML rendeltetése, feladatai

30. A KML állománya az iparbiztonsági főfelügyelő irányításával végzi szolgálati feladatait. A KML-ek napi feladatainak koordinálásáért (szolgálatsszervezés, kiképzés, eszközállomány meglétének, állapotának figyelemmel kísérése, hatósági tevékenység, stb.) az iparbiztonsági főfelügyelő a felelős.
31. A katasztrófavédelmi igazgatóságok közvetlen alárendeltségében működő KML-ek káreseti tevékenysége a veszélyes anyagok jelenlétével, kiszabadulásával, környezetbe kerülésével járó balesetek, természeti és civilizációs katasztrófák esetén a beavatkozási állomány, a lakosság és az anyagi javak védelmének érdekében az alábbi pontokban felsorolt feladatokat ellátása, illetve közreműködés azok végrehajtásában:
  - 31.1. felderíti a veszélyeztetett terület nagyságát, kiterjedését,
  - 31.2. felméri a beavatkozási állomány, a lakosság, valamint az anyagi javak veszélyeztetettségét, figyelemmel kíséri a változásokat, gyűjti és továbbítja a veszélyeztetésről szóló adatokat, információkat,
  - 31.3. alaptevékenységéből fakadóan – a kárhelyparancsnok döntéseinek előkészítéséhez – javaslatot tesz a beavatkozás biztonságának, hatékonyságának elősegítése érdekében,
  - 31.4. elősegíti a lakosság gyors helyszíni riasztását, illetve szükség esetén közreműködik a feladat végrehajtásában,
  - 31.5. tervezi, szervezi és közreműködik a mentesítési (fertőtlenítési) feladatok végrehajtásában,
  - 31.6. veszélyes anyagok kiszabadulásával, környezetbe kerülésével járó balesetek, katasztrófák esetén, valamint vegyi-, sugár- és biológiai anyagokkal szennyezett területen történő munkavégzés során együttműködik a tűzoltóságokkal és az egyéb beavatkozó szervekkel,
  - 31.7. szakmai segítséget nyújt a társ- és együttműködő szervezetek részére.
  - 31.8. Közreműködik a veszélyeztetettség felmérésében és adatszolgáltatásban a polgármesterek és a védelmi bizottságok számára.
32. A katasztrófavédelmi igazgatóságok közvetlen alárendeltségében működő KML-ek hatósági feladatai:
  - 32.1. Végrehajtja a veszélyes áru közúti (ADR), vasúti (RID), vízi (ADN) és légi (ICAO) szállításával, valamint telephelyeivel kapcsolatos ellenőrzéseket a vonatkozó hatályos BM OKF főigazgatói intézkedésben szabályozott eljárásrendben meghatározottak szerint.
  - 32.2. Végrehajtja a veszélyes áru közúti (ADR), vasúti (RID), vízi (ADN) és légi (ICAO) szállításával kapcsolatos balesetek és rendkívüli események kivizsgálását – a baleset helye szerint illetékes KML – a vonatkozó hatályos BM OKF főigazgatói intézkedésben szabályozott eljárásrendben meghatározottak szerint.

- 32.3. Végzi a felső és alsó küszöbértékű veszélyes anyagokkal foglalkozó üzemek, valamint a küszöbérték alatti üzemek időszakos hatósági ellenőrzését a vonatkozó hatályos BM OKF főigazgatói intézkedésben szabályozott eljárásrend szerint.
- 32.4. Végzi a felső és alsó küszöbértékű veszélyes anyagokkal foglalkozó üzemek belső védelmi terv gyakorlatainak helyszíni ellenőrzését és minősítését a vonatkozó hatályos BM OKF főigazgatói intézkedésben szabályozott eljárásrend szerint.
- 32.5. Végzi a veszélyes anyagokkal foglalkozó üzemek, valamint küszöbérték alatti üzemekben bekövetkező balesetek, üzemzavarok körülményeinek kivizsgálását a vonatkozó hatályos BM OKF főigazgatói intézkedésben szabályozott eljárásrend szerint.
33. Együttműködik a kárterületen a hivatásos, létesítményi és önkormányzati tűzoltóságokkal. A kárterületen a tűzoltás- vagy mentésvezető irányításának megfelelően végzi feladatát a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény, a tűz elleni védekezésről, a műszaki mentésről és a tűzoltóságról szóló 1996. évi XXXI. törvény, valamint a tűzoltóság tűzoltási és műszaki mentési tevékenységének általános szabályairól szóló 39/2011. (XI. 15.) BM rendelet szerint.
34. Káreseteknél kapcsolatot tart és együttműködik más, veszélyhelyzeti felderítéssel, kárelhárítással, környezetvédelemmel foglalkozó szervezetekkel.
35. A KML részére az iparbiztonsági főfelügyelő a megyei főfelügyelők, a hatósági osztályvezető bevonásával és a megyei igazgatóhelyettes jóváhagyásával, a tárgyhónapot megelőző hónap 25-ig havi munkatervet készít, melyet a BM OKF Országos Iparbiztonsági Főfelügyelőségre a tárgyhónapot megelőző hónap 28-ig terjeszt fel. A havi munkaterv-mintát a 4. számú melléklet tartalmazza.

IV. A KML tagjaival szemben támasztott követelmények

36. Szakmai követelmények:

- 36.1. A KML állományának felkészítése országos szinten történik a BM KOK szervezésében a Katasztrófa- és Polgári Védelmi Szakcsoport által kiadott képzési tematika alapján, a BM OKF Országos Iparbiztonsági Főfelügyelőség felügyeletével.
- 36.2. Területi szinten a KML-ek részére a teljes megyei KML állománynak havonta egy, a Fővárosi KML részére a szolgálatban lévő állománynak hetente egy alkalommal szinten tartó foglalkozást kell tartani, amelyen az egyéni védőeszközök, technikai eszközök, és azok alkalmazási ismereteit kell gyakoroltatni, melyet a KML parancsnok vezet és oktatási naplóban dokumentál. A KML képzési és továbbképzési tervét a megyei (fővárosi) iparbiztonsági főfelügyelő – összhangban a megyei (fővárosi) kiképzési tervvel – készíti el, melyet a megyei (fővárosi) igazgató-helyettes hagy jóvá.
- 36.3. A KML állománynak havonta egy alkalommal a hatósági eljárások szabályairól, az elmúlt időszak aktuális hatósági tapasztalatairól képzést kell tartani, amelyet a hatósági osztályvezető vezet.
- 36.4. A KML szolgálatban levő állományában minden esetben lennie kell legalább egy főnek, aki Veszélyes áru- ADR-ügyintézői OKJ-s bizonyítvánnyal, és – a köztúttól eltérő szállítási alágazatban bekövetkezett baleset vizsgálata esetén – az előzőn kívül az adott szállítási alágazathoz szükséges kiegészítő képzéssel is rendelkezik, vagy az adott szállítási alágazatra érvényes veszélyes áru szállítási biztonsági tanácsadói bizonyítványa van.

37. Egészségügyi követelmények:

- 37.1. rendelkeznie kell az egyes rendvédelmi szervek hivatásos állományú tagjai egészségi, pszichikai és fizikai alkalmasságáról, közalkalmazottai és köztisztviselői munkaköri egészségi alkalmasságáról, a szolgálat-, illetve keresőképtelenség megállapításáról, valamint az egészségügyi alapellátásról szóló 57/2009. (X. 30.) IRM-ÖM-PTNM együttes rendeletben előírt I. kategóriának megfelelő egészségügyi alkalmassággal. Az egészségügyi alkalmassági vizsgálat költségeit a katasztrófavédelmi igazgatóságok viselik.
- 37.2. veszélyes anyaggal kapcsolatos felderítés után - orvosi javaslat és igazgatói döntés alapján - az expozíciónak kitett állománynak, toxikológiai szűrésen kell részt vennie, melynek költségeit, a vizsgálatot elrendelő katasztrófavédelmi igazgatóság viseli.

38. A gépjárművezetésre kijelölt állománynak rendelkeznie kell:

- 38.1. az adott gépjármű kategóriára érvényes gépjárművezetői engedéllyel és ügyintézői vezetői engedéllyel,
- 38.2. 2 éves gyakorlattal,
- 38.3. PÁV-1 kategóriás vizsga a megkülönböztető jelzés használatához.

39. A KML gépjárművön található aggregátort csak megfelelő képesítéssel rendelkező személy kezelheti.

V. Záró rendelkezések

40. A KMSZ és a KML állomány kiadmányozási joga kiterjed az ideiglenes intézkedések meghozatalára, amelynek hiányában a késedelem elháríthatlan kárral, vagy veszéllyel járna, illetve kiadmányozza mindazokat az iratokat, amelyek kiadmányozására az igazgató felhatalmazza.
41. A KMSZ, valamint a KML eszközeinek, felszereléseinek beszerzését központi, illetve megyei és fővárosi (a továbbiakban együtt: megyei), az üzemeltetési és az üzemeltetési költségeit pedig megyei forrásból kell biztosítani.
42. Jelen intézkedés kiadása napján lép hatályba, és ezzel egyidejűleg a Katasztrófavédelmi Műveleti Szolgálat, valamint a Katasztrófavédelmi Mobil Labor tevékenységének szabályozásáról szóló 31/2012. számú BM OKF főigazgatói intézkedés hatályát veszti.

Dr. Bakondi György tű. altábornagy
főigazgató

Készült: 2 eredeti példányban
Egy példány: 6 lap+ 19 lap melléklet
Készítette: Deák István tű. alez.
Kapja: 1. számú pld. Központi Irattár,
2. számú pld. BM OKF Központi Főigazgatói Főosztály

Elcsapva
Dr. Bak 2020.08.